

MUZEJ PRIGORJA

HRVATSKO- FRANCUSKA VEZA

NEVENKA ARBANAS

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ

GALERIJA KURIJA

**HRVATSKO-
FRANCUSKA
VEZA**

NEVENKA ARBANAS

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ

Naši životi refleksija su prirodnih ciklusa. Rođenjem zakoračujemo u proljeće, njime karakteriziramo naše djetinjstvo, mladost. U ljetu našega života sve je na vrhuncu, u zenitu, a u jesen ubiremo plodove, uživamo u konačnici vlastita dozrijevanja s pitanjem što još učiniti prije nego nastupi zima. Jesmo li mogli biti bolji, učinkovitiji, ispunjeniji, zadovoljniji sobom i svojom okolinom? Hoće li nas jesen ove godine našega života odvesti na još jedno novo putovanje predjelima duše? Hoće li nam pomoći da sazrijemo, dozorimo mentalno i duhovno?

Izložba kojom nas ove jeseni časti Muzej Prigorja odvodi nas upravo na jedno takvo putovanje. Jesen je. Vrijeme je dozrijevanja, lišće pada, priroda nas daruje najljepšim plodovima. Vrijeme je za promišljanje o učinjenom, za revidiranje, kako bi bili spremni za neka nova iskustva i nove ideje u nadolazećim danima. A iznimnom umjetničkom dvojcu koji nam se predstavlja izložbom ne nedostaje ni ideja ni iskustva.

Nevenku Arbanas, ustoličenu za prvu damu hrvatske grafike i Krunoslava Jakobovića, Francuza hrvatskog porijekla koji kao grafičar izlaže uz bok svjetskim imenima, povezuje neraskidiva veza – ljubav prema grafici kao umjetničkom mediju te plodonosna suradnja u promociji hrvatske umjetnosti i edukaciji kroz brojne radionice u Francuskoj u kojima sudjeluju studenti zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti pod mentorstvom N. Arbanas, a u kojima kao organizator, ali i kao „učenic“ participira K. Jakobović. Doista, Jakoboviću Nevenka

Arbanas prenosi dragocjena znanja grafičkih tehnologija, pa je izložba u Muzeju Prigorja prilika da učenik s mentorom, nakon dugo godina plodonosnog samostalnog djelovanja, „zapleše“ zajedno. On to čini najnovijim monotipijama koje pripadaju ciklusu duhovita i znakovita naziva – „Jesen mladića od 965 mjeseci“, a ona monumentalnim, dva i pol metarskim grafičkim listovima u kombiniranju tehnika akvatinte, suhe igle, bakropisa ili linoreza, s otisnutim motivom lišća koji je postao njezin prepoznatljiv osobni psihogram.

Jer za **Nevenku Arbanas** grafika je mnogo više od same tehnike i zanata, stoga je nesumnjivo da se njenoj umjetničko-grafičkoj aktivnosti ne može pristupiti na tradicionalan način. Ne samo što je to bio njezin poziv, jer grafiku je i podučavala, koliko zbog toga jer predstavlja jedan razrađen i vrlo određen pristup, koji identificiramo više kao pristup grafici poetikom slikarskog, ili pak njenoj recentnoj prostornoj instalaciji kao trodimenzionalnoj formi. Jer za Nevenku grafika je zahtjevan, ali čudesan stvaralački proces koji uključuje ideju, materijal i oblik. Ona, kaže Nevenka: „izaziva, nepredvidljiva je, s njome se može sve“. I doista, njena grafika svojim velikim formatom i ulaskom u prostor konkurira i slici i skulpturi. Osuvremenjivanjem grafičkog izraza Hayter tehnikom pomaknula je granice slikarstva i grafike, čineći višebojnim mekanim valjcima efekte nalik akvarelnim, slikarskim, dok grafikama ciklusa „Listovi“, koje otiskuje na građevinsku gutu (fina transparentni materijal nalik flizelinu), izlazi u treću dimenziju stvarajući intimne, izrazito poetizirane ambijente unutar kojih se grafika ne može promatrati pojedinačno, već kao segment cjelovite prostorne instalacije. No, ne odmiče se Nevenka od grafike. U produkciji svojih recentnih djela koristi se i dalje klasičnim tehnikama akvatinte, linoreza, bakropisa i suhe igle, približavajući se svojim omiljenim motivom lista sve više simboličkom

minimalizmu u kojem, u crno-bijeloj igri omiljene joj noseće biomorfne forme unutar bogato elaborirane podloge, naslućujemo istančanost i razložnu redukciju japanske umjetnosti. Predstavljane grafike svjedoče kontinuitet, potvrđujući ciklički rast vlastita izraza uvijek korak ispred u promišljanju i realizaciji. Jer ova autorica davno je prevladala podjelu na figurativno i apstraktno stvarivši forme koje to jesu i nisu. U njejoj grafici nema naglih pokreta, no ipak sve je tako dinamično, spretno riješenih likovnih problema komponiranja, ritmiziranja i dinamike otisnutog. Želja za eksperimentiranjem, za neprestanim istraživanjem mogućnosti grafičkog medija ide u potvrdu visokih umjetničkih dosega autorice. Promatrajući i istražujući međusobna djelovanja slojeva boje i papira u grafičkom procesu, Nevenka doživljava snažne interakcije mentalne i fizičke energije, ulazeći u dublje slojeve mentalne i duhovne sfere, komunicirajući tako podsvjesno, posredstvom ruke s odabranom joj grafičkom materijom. Nema govora ni prigovora, njezin opus je neizostavan dio hrvatske i svjetske umjetničke grafike, koja je zahvaljujući ovakvim pojedincima osigurala ravnopravan položaj unutar vizualnog likovnog medija. Koristeći se svim prednostima grafike Nevenka Arbanas je stvorila ciklus, izniman i sadržajno i vizualno-estetski, pomičući granice slobodnim kombiniranjem više tehnika, pristupom grafici kao slici i kao potentnoj trodimenzionalnoj formi.

Sloboda u pristupu grafičkom mediju karakterizira i **Krunoslava Jakobovića**. Autor kojemu je grafika glavni izričajni medij, predstavlja se grafikama manjeg formata koji nastaju tehnikom otiskivanja jednog otiska – monotipijom, potičući i nas na vječnu dilemu pripada li grafici kao višestrukom reproduktivnom mediju. Jakobović svoje matrice – podloge nerijetko pronalazi u prirodi, premazuje ih ili na njima slika akrilom, potom urezuje, „skida“ slojeve pa ponovno nanosi nove, dobivajući čude-

sno strukturirane površine zanimljivih tekstura u kojima iščitavamo pojave i stanja prirode, elemente konkretnog u apstraktnom pristupu. Pa njegove grafike, kako zapisuje Iva Körbler u predgovoru kataloga njegove izložbe: „nalaze poveznicu s apstrakcijama Gerharda Richtera, jer očituju direktnu povezanost s prirodom“. Jakobovićeve monotipije mjesta su eksperimenta s bojom i prirodom matrice. On je „slikar“ primarnog i gestualnog, gdje boja i papir nisu pasivne supstance, već su skladišta zarobljenih sila koje autor oslobađa prilikom otiskivanja. Svojim monotipijama kao poljima elementarnog, kao da reaktivira prirodu ljudskog bića, budi instinkte i svjedoči beskonačnost evolucije. U kolorističkoj gradnji Jakobović se uz neizostavnu grafičku crnu koristi čistim bojama – žutom, crvenom, plavom i zelenom, producirajući njihovim odnosima i prožimanjem uravnotežene sudare unutar strukture slikovnog polja. Linearnim rasterom dodatno dinamizira koloristički vibrantne forme. Jer boja je ta koja gradi sliku, koja joj daje simboliku, naslućuje motiv, odnosno temu. Stoga i likovna „jesen“ ovoga osamdesetogodišnjeg mladića nije patetična jadikovka starenja i prolaznosti, već naprotiv dokaz i prikaz umjetničke zrelosti, umjetničkog razvoja linearnog i nimalo kolebljivog.

Ovom izložbom Nevenka Arbanas i Krunoslav Jakobović, istomišljenici u odabiru izraza – grafici i njezinom pristupu kao eksperimentu, otvaraju iznova mogućnost pogleda na grafiku kao iznimno kreativnog i za eksperiment potentnog medija. U dijalogu s postupnosti, vraćajući se mjestu s kojega su i krenuli. U tom kreativnom repetiranju, zašli su u područje vlastite citatnosti, no ne zato što im je ponestalo ideje ili istraživačkog nerva, već da bi se postavio čvrsti, univerzalni jezik, kako bi se u bazičnom i općem stvorila vlastita prepoznatljivost.

Sanda Stanačev Bajzek

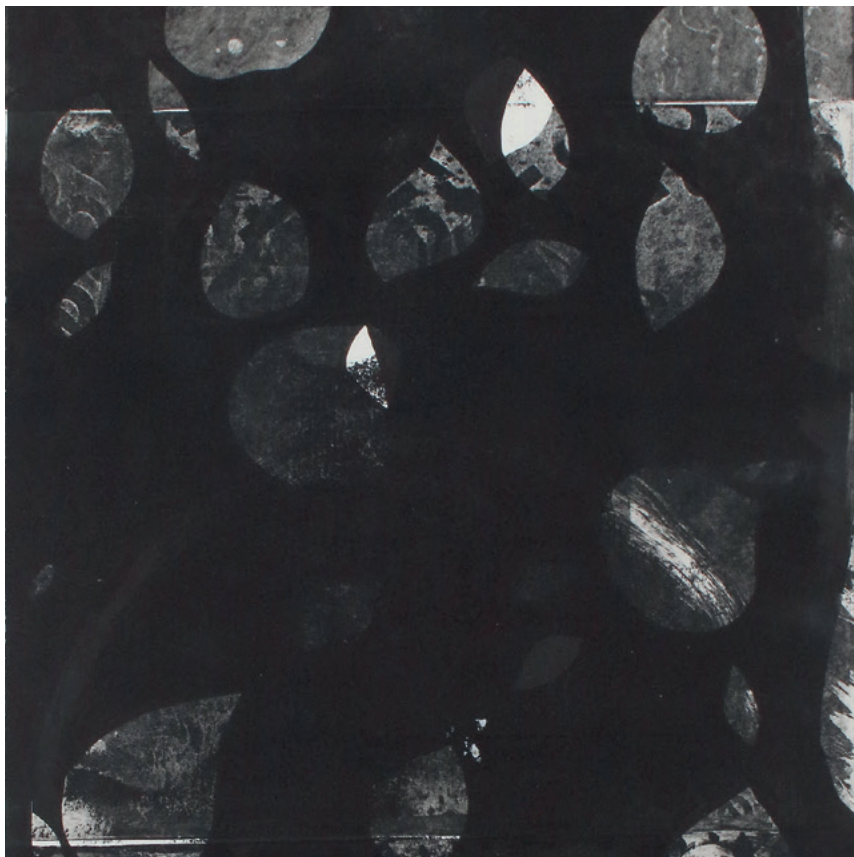
NEVENKA ARBANAS

NEVENKA ARBANAS

Grafika VIII, 2010.
akvatinta, linorez
2450 × 610 mm

NEVENKA ARBANAS

Grafika VIII, detalj

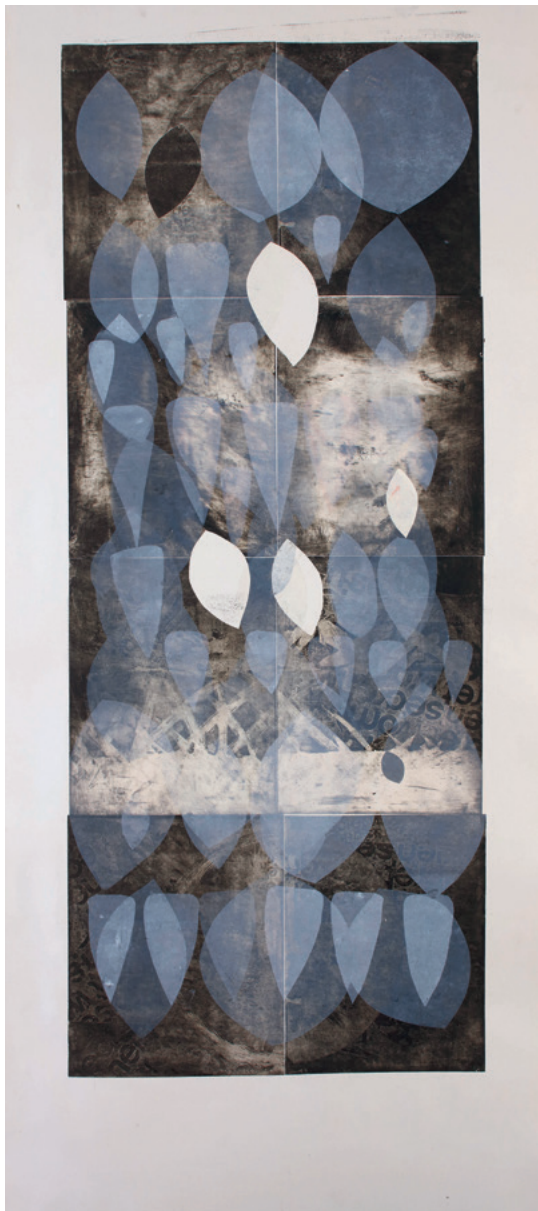

La scène 2017

NEVENKA ARBANAS
G - 42, 2017.
kombinirana tehnika
700 × 500 mm

NEVENKA ARBANAS
G - XXI, 2017.
akvatinta, suha igla
2270 × 940 mm

NEVENKA ARBANAS
G – VIII, 2017.
akvatinta, linorez
2360 × 1070 mm

NEVENKA ARBANAS ▶

Crossover, 2018.
kompozicija grafika u prostoru,
kombinirana tehnika
proizvoljna dim.

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M VII, 2020.
monotipija
425 × 325 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M VIII, 2020.
monotipija
398 × 300 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M IX, 2020.
monotipija
420 × 315 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M X, 2020.
monotipija
370 × 270 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M XI, 2020.
monotipija
420 × 315 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M XII, 2020.
monotipija
305 × 405 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M XIII, 2020.
monotipija
305 × 405 mm

KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ
JM965M XIV, 2020.
monotipija
305 × 405 mm

POPIS DJELA

Nevenka Arbanas

1. Grafika VIII, 2010., akvatinta, linorez, 2450 × 610 mm
2. G - 8, 2017., akvatinta linorez, 1020 × 2450 mm
3. G - 42, 2017., kombinirana tehnika, 700 × 500 mm
4. G - XXI, 2017., akvatinta, suha igla, 2270 × 940 mm
5. G - VIII, 2017., akvatinta, linorez, 2360 × 1070 mm
6. Crossover, 2018., kompozicija grafika u prostoru, kombinirana tehnika, proizvoljna dim.

Krunoslav Jakobović: iz ciklusa „Jesen mladića od 965 mjeseci“

1. Jesen mladića od 965 mjeseci I, (JM965M), 2020., monotipija, 325 × 250 mm
2. Jesen mladića od 965 mjeseci II, 2020., monotipija, 325 × 250 mm
3. Jesen mladića od 965 mjeseci III, 2020., monotipija, 380 × 280 mm
4. Jesen mladića od 965 mjeseci IV, 2020., monotipija, 420 × 295 mm
5. Jesen mladića od 965 mjeseci V, 2020., monotipija, 295 × 210 mm
6. Jesen mladića od 965 mjeseci VI, 2020., monotipija, 405 × 325 mm
7. Jesen mladića od 965 mjeseci VII, 2020., monotipija, 425 × 325 mm
8. Jesen mladića od 965 mjeseci VIII, 2020., monotipija, 398 × 300 mm
9. Jesen mladića od 965 mjeseci IX, 2020., monotipija, 420 × 315 mm
10. Jesen mladića od 965 mjeseci X, 2020., monotipija, 370 × 270 mm
11. Jesen mladića od 965 mjeseci XI, 2020., monotipija, 420 × 315 mm
12. Jesen mladića od 965 mjeseci XII, 2020., monotipija, 305 × 405 mm
13. Jesen mladića od 965 mjeseci XIII, 2020., monotipija, 305 × 405 mm
14. Jesen mladića od 965 mjeseci XIV, 2020., monotipija, 305 × 405 mm
15. Jesen mladića od 965 mjeseci XV, 2020., monotipija, 265 × 350 mm
16. Jesen mladića od 965 mjeseci XVI, 2020., monotipija, 325 × 283 mm

ŽIVOTOPISI

Nevenka Arbanas

Rođena je 1950. u Batini (Baranja). Maturirala je 1970. u Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu. Diplomirala je grafiku na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (1975.) u klasi profesora Alberta Kinerta, te magistrirala grafičke izraze 1977. (A. Kinert). Usavršavala se u grafičkim tehnikama na Akademiji Minerva u Groningenu, Nizozemska (1978.), u Atelieru 17 Stanleya Williama Haytera u Parizu (1986.) te na Likovnoj akademiji u Pragu u klasi Ladislava Čepelaka (1988.). Izražava se monokromnim i kolorističkim kompozicijama. Njenim umjetničkim grafičkim dosezima pripisuju brisanje granica između grafike i slike. No, njeni su grafički listovi grafički u najvećoj mogućoj mjeri. Sudjelovala je na više od 200 skupnih i 60 samostalnih izložbi, mnogobrojnim međunarodnim grafičkim izložbama te u selekcijama svjetskih bijenala i trijenala kao predstavnica grafičke umjetnosti iz Hrvatske. Objavila je niz grafičkih mapa i bibliografskih knjiga. Autorica je knjiga Grafičke tehnike (1999.) i Grafičke tehnike dubokog tiska (2015.). Radovi joj se nalaze u više muzeja, galerija i privatnih zbirki u Hrvatskoj i inozemstvu. Tiskana je likovna monografija Nevenka Arbanas uz autorsku suradnju Luke Paljetka, u izdanju NSK u Zagrebu, u nakladničkom nizu Prizma (urednik B. Biškupić). Godine 1994. svoje zanimanje posvećuje keramici te u crkvi sv. Josipa Radnika u Ostrošincima (župa Podgorač) izrađuje u glaziranoj keramici Križni put s raspelom, ogradu kora s likovima svetaca, prizore iz života sv. Josipa. Slijedeće godine u terakoti izrađuje Križni put u kapeli sv. Mihovila u Zagrebu. Do 2000. godine predavala je u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, a nakon toga na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Od 2012. do umirovljenja 2017. bila je redoviti profesor u

trajnom zvanju. Na temelju umjetničkih dostignuća u realizaciji umjetničkog projekta i pisanog rada „Listovi / stvaranje asocijacija kod gledatelja grafičkog otiska“ stekla je 2017. akademski stupanj doktorice umjetnosti iz polja likovnih umjetnosti. U Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu 2018. priređena joj je velika retrospektivna izložba (tekstovima u katalogu popratili su Tonko Maroević i Luko Paljetak). Dobitnica je Nagrade „Vladimir Nazor“ za životno djelo za 2018. godinu.

Krunoslav Jakobović

Rođen je u Zagrebu 1940. godine, a od 1966. živi i djeluje u Francuskoj, u Colmaru. Studirao je defektologiju, ali oduvijek je aktivan u umjetničkim područjima: kazalištu, kinematografiji i likovnoj umjetnosti, a bio je član SEK-a u Zagrebu (Studentskog eksperimentalnog kazališta). Znanja iz umjetničkih likovnih tehnika i slikanja stječe u ateljeu i radionici poznatog francuskog slikara i grafičara Claudea Flacha, a u Hrvatskoj uči grafiku kod Nevenke Arbanas, participirajući u brojnim radionicama grafike i mozaika koje organizira u Hrvatskoj i Francuskoj, u suradnji sa zagrebačkom ALU te u suradnji s francuskom Visokom školom za umjetnost iz Mulhousea. Član je Društva francuskih likovnih umjetnika (La Maison des Artistes de France) – Lézarđ iz Colmara i Hrvatske udruge likovnih umjetnika i likovnih kritičara (HULULK). Izlaže na brojnim skupnim izložbama Lezarda te dvadesetak puta samostalno u Francuskoj i Hrvatskoj. A izlagao je i na Svjetskom trijenalu grafike u Francuskoj. Uvršten je u knjigu svjetske grafike (Les graphiques du Monde). Bavi se slikarstvom i grafikom, odnosno višestranim istraživanjem na području umjetnosti. Njegovo djelo dio je umjetničko izložbenog projekta i monografije „Pozdrav iz Tuzle“ kojom je francuski pisac i humanist Gérard Cardonne okupio tridesetak eminentnih svjetskih umjetnika i predstavlja ih diljem Europe.

HRVATSKO-FRANCUSKA VEZA

NEVENKA ARBANAS • KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ

NAKLADNIK: Muzej Prigorja • ZA NAKLADNIKA: Morena Želja Želle • PREDGOVOR: Sanda Stanačev Bajzek

FOTOGRAFIJE: autori • LIKOVNO OBLIKOVANJE: Tomislav Mrčić

SLOG I PRIPREMA ZA TISAK: Ovum • TISAK: Graforad • NAKLADA: 200 komada

ISBN 978-953-7820-28-2

STRUČNA KONCEPCIJA IZLOŽBE: Sanda Stanačev Bajzek • LIKOVNI POSTAV IZLOŽBE: Sanda Stanačev Bajzek

TEHNIČKI POSTAV IZLOŽBE: Josip Kovačević

Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 5 | 25. rujna do 12. listopada 2020. godine

Izložba je ostvarena uz financijsku potporu Grada Zagreba i Ministarstva kulture Republike Hrvatske

2020. / 34. SEZONA

Ova sezona ostat će zapamćena po pandemiji virusa COVID-19, ali i po razornom potresu s epicentrom na području Markuševca koji je 22. ožujka pogodio Zagreb. Posljedice ovih događaja možda će izazvati odstupanja u planiranom izložbenom programu:

MERCEDES BRATOŠ, IVANA OŽETSKI, VESNA ŠANTAK

ROBERT BAČA

NIKŠA LALIN

NEVENKA ARBANAS I KRUNOSLAV JAKOBOVIĆ

BRANKO KELČEC

SESVETSKI LIKOVNI UMJETNICI I GOSTI

Galerija Kuriya Muzeja Prigorja od 1986. godine vrlo aktivno sudjeluje na sesvetskoj i zagrebačkoj likovnoj sceni. Do danas je ostvareno preko 200 samostalnih i skupnih izložbi, od "Sesvetskog likovnog kruga" do Jadranke Fatur, Vere Dajht Kralj, Vinka Fabrisa, Milene Lah, Vinka Fištera, Rudolfa Labaša i mnogih drugih, a kritike i osvrte su pisali naši cijenjeni likovni kritičari i povjesničari umjetnosti poput Matka Peića, Vladimira Bužančića, Oke Ričko, Josipa Škunce, Zdenka Rusa, Nade Križić ili Milana Bešlića.

Galerija je priznata od HDLU-a, ULUPUH-a, HNLU-a, kao i HZSU-a.

VODITELJ PROGRAMA: Tomislav Dilber

SAVJET GALERIJE KURIJA MUZEJA PRIGORJA 2020.: Feđa Gavrilović • David Kelčec • Sanda Stanačev Bajzek • Barbara Vujanović • Tomislav Dilber